

Dosarul nr. 2ra-1702/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Tricolici)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, I. Dutca, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Gheorghe Străisteanu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Gheorghe Străisteanu
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului
la judecare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului moral

împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și menținută hotărârea din
15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru

constată:

La 22 iunie 2020, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării
dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei civile și repararea prejudiciului
moral.

În motivarea acțiunii a indicat că la 25 iunie 2018, a depus la Judecătoria
Chișinău sediul Buiucani o cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii
mun. Chișinău of. Rîșcani, cu privire la repararea prejudiciului material și moral
cauzat prin încălcarea dreptului de acces la informație.

A relatat că la 3 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a emis, la caz, o
decizie irevocabilă.

Astfel, a obiectat asupra faptului că examinarea cauzei civile a durat doi ani,
cu încălcarea gravă a termenului rezonabil.

A precizat că acțiunea intentată la 25 iunie 2018, nu este una dificilă din
punct de vedere factologic sau juridic, nu prezintă un grad de complexitate, întrucât
pe marginea cauzei nu a fost necesară efectuarea unor acțiuni procesuale complexe.

Totodată, a notat că dânsul, în calitate de reclamant, s-a comportat în strictă
conformitate cu prevederile legislației în vigoare, nu a prezentat în termenul stabilit

de lege explicațiile, probele și alte documente necesare pentru soluționarea cauzei, iar tergiversarea examinării cauzei se datorează în exclusivitate comportamentului incorect și abuziv al instanțelor de judecată, care intenționat au acționat în vederea tergiversării.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 2, 4, 5, 192 alin. (2) CPC, art. 2 alin. (3), (4), 3 alin. (2), 4 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 1, 2, 9, 15, 1619, 21, 858, 935, 1998, 2036, 2037 Cod civil, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în beneficiul său a sumei de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și menținută hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Întru argumentarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că litigiul dedus judecării s-a aflat pe rolul instanțelor de judecată în trei grade de jurisdicție din 25 iulie 2018 până la 24 ianuarie 2020, atunci când litigiul a fost tranșat în mod irevocabil de instanța de recurs.

Astfel, examinarea cauzei în cele 3 grade de jurisdicție a avut loc în 7 ședințe de judecată, 2 dintre care au fost amânate din cauza neprezentării participanților la proces (15 octombrie în instanța de fond și 23 ianuarie 2020 în instanța de apel).

Au remarcat instanțele și faptul că intervalul desemnat între ședințele de judecată, răspunde criteriului normelor naționale și celor internaționale, acesta fiind rezonabil în raport cu complexitatea cauzei și măsurile procedurale necesare ce au condus la amânarea ședințelor.

La fel, termenul de examinare a fost influențat în mod determinant inclusiv de situația excepțională și urgență în sănătate publică care a fost precedată de instituirea măsurilor de carantină, conform dispoziției nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale.

Prin urmare, au conchis instanțele inferioare că ședințele judiciare au fost fixate în termen redus, instanțele implicate în judecarea pricinii nu au admis efectuarea acțiunilor procesuale nejustificate, iar termenul de examinare a cauzei a fost dictat de necesitatea întocmirii actelor procesuale indispensabile și comportamentul părților, or, în speță nu se atestă temeiuri de a fi invocată tergiversarea examinării dosarului civil.

La 9 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Străisteanu a declarat recurs împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe, cu dispunerea încasării din contul bugetului de stat, prin intermediul

Ministerului Justiției al RM, în beneficiul său a sumei de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea gravă a dreptului de examinare în termen rezonabil a cauzei civile.

În motivarea acestuia a susținut că atât decizia din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cât și hotărârea din 19 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Centru sunt ilegale, emise contrar tuturor prevederilor legislației naționale și internaționale.

A relatat că a prezentat instanței de judecată probe incontestabile, care confirmă faptul că prin încălcarea dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile din 25 iunie 2018, care urma să fie examinată de urgență și în mod prioritar.

Așadar, angajații statului au trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care persoanele cu funcție de răspundere refuză să acționeze au provocat daune morale și materiale irecuperabile, iar încălcarea obligațiilor și a competenței legale de către persoanele responsabile generează temei pentru răspunderea delictuală.

A subliniat că mărimea prejudiciului moral solicitat în mărime de 2 000 de lei este inferioară sumelor oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare împotriva Moldovei, pentru prejudicii ce au cauzat sentimente de frustrare, suferințe psihice, stres, griji, anxietate și dificultate în depășirea obstacolelor impuse din cauza ignorării intenționate a legislației.

Concomitent, a specificat că este eronată constatarea instanțelor, precum că termenul de 2 ani și 6 luni nu este un termen care ar determina încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile, or, acțiunea din 25 iunie 2018 nu prezintă niciun grad de complexitate.

Mai mult, prima instanță și instanța de apel au ignorat în mod intenționat toate probele și prevederile legislației în vigoare, inclusiv recomandările CtEDO făcute în astfel de categorii de spețe.

La 8 octombrie 2021, în adresa Ministerului Justiției al RM a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Gheorghe Străisteanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 141).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ministerul Justiției să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 23 iunie 2021 la 9 august 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Gheorghe Străisteanu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gheorghe Străisteanu.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Ala Cobăneanu